

Zásady
hospodárenia s finančnými prostriedkami
obce Tvrdošovce

Zásady hospodárenia s finančnými prostriedkami obce Tvrdošovce

Obecné zastupiteľstvo v Tvrdošovciach na základe § 9 zákona SNR č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov s použitím zákona NR SR č.523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov a zákona NR SR č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov

v y d á v a t i e t o

Zásady hospodárenia s finančnými prostriedkami obce Tvrdošovce

(ďalej len „Zásady“).

Časť I.

Úvodné ustanovenia

Čl. 1

Účel

Tieto zásady upravujú:

1. Postavenie a funkciu rozpočtu obce Tvrdošovce (ďalej len „obec“).
2. Rozpočtový proces obce.
3. Zodpovednosť za rozpočtové hospodárenie obce.
4. Finančnú kontrolu.
5. Hospodárenie rozpočtových organizácií obce.

Čl. 2

Pojmy

Na účely týchto Zásad sú definované nasledovné pojmy:

Rozpočet

Rozpočet je základný nástroj finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce v príslušnom rozpočtovom roku. Rozpočet obce je súčasťou rozpočtu sektora verejnej správy.

Viacročný rozpočet

Viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci jeho pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov najmenej na tri rozpočtové roky.

Rozpočtový proces

Rozpočtový proces je zostavovanie, schvaľovanie, plnenie vrátane zmien, monitorovanie a hodnotenie rozpočtu obce, vrátane prípravy a schvaľovania záverečného účtu obce.

Návrh rozpočtu

Návrh rozpočtu je ucelený súbor rozpočtových požiadaviek.

Programové rozpočtovanie

Programové rozpočtovanie je systém plánovania, rozpočtovania a hodnotenia výdavkov, ktorý kladie dôraz na vzťah medzi verejnými rozpočtovými zdrojmi (rozpočet obce) a očakávanými výstupmi a výsledkami realizovaných činností, ktoré sú financované z rozpočtu obce.

Programový rozpočet

Programový rozpočet je rozpočet, ktorý rozdeľuje výdavky rozpočtu obce do jednotlivých programov a jeho častí. Je to transparentný systém, ktorý zdôrazňuje vzťah medzi rozpočtovými výdavkami a očakávanými výstupmi a výsledkami realizovaných rozpočtových programov.

Programová štruktúra

Programová štruktúra je logická, hierarchicky usporiadaná konštrukcia výdavkov, ktorá je účelne vytváraná vo vzťahu k zámerom a cieľom obce. Programovú štruktúru vo všeobecnosti tvoria programy, podprogramy a prvky (projekty).

Program

Program je skupina navzájom súvisiacich aktivít (prác, činností, dodávok) vykonávaných na splnenie definovaných cieľov a zámerov. Program sa vo všeobecnosti delí na podprogramy, prvky a/alebo projekty. Každý program obsahuje zámery, ciele a merateľné ukazovatele. Program má priradený stručný, výstižný názov.

Podprogram

Podprogram je ucelená časť programu, ktorá obsahuje vzájomne súvisiace aktivity. Podprogram zvyšuje transparentnosť programu a špecifikuje súvisiace tematické a výdavkové skupiny programu. Podprogram vo všeobecnosti tvoria prvky a/alebo projekty. Podprogram má priradený stručný, výstižný názov.

Prvok

Prvok je časovo neohraničená bežná aktivita/aktivity, ktorá „produkuje“ tovar alebo službu. Každý prvok má priradený stručný, výstižný názov.

Projekt

Projekt je časovo ohraničená aktivita, ktorá produkuje špecifický tovar alebo službu. Projekt a prvok sú z hľadiska významu rovnocenné časti podprogramu a sú súhrnom aktivít, ktoré je možné na základe ich zamerania zoskupiť do podprogramu. Každý projekt má priradený stručný, výstižný názov.

Zámer

Zámer vyjadruje očakávaný pozitívny dôsledok (dopad) dlhodobého plnenia príslušných cieľov.

Cieľ

Cieľ je forma na vyjadrenie výstupu alebo výsledku, prostredníctvom ktorého sa dosahuje (ktorý prispieva k) plnenie zámeru.

Druhy cieľov:

- výstupové ciele (výstupovo orientované ciele) - vyjadrujú konkrétne výstupy, tzn. Tovary a služby produkované obcou;
- krátkodobé výsledkové ciele (výsledkovo orientovaný cieľ) - vyjadrujú okamžité výsledky, ktoré sa prejavujú po relatívne krátkom čase (približne do, resp. okolo 1 roka) ako priamy efekt pôsobenia výstupov;
- strednodobé výsledkové ciele (výsledkovo orientovaný cieľ) - vyjadrujú výsledky, ktoré sa majú dosiahnuť za obdobie dlhšie ako jeden rok.

Výstup

Výstupy sú tovary a služby produkované obcou

Výsledok

Výsledky sú spoločensko-ekonomické zmeny spôsobené plnením programov, ktoré sú dosahované v strednodobom a krátkodobom rámci.

Merateľný ukazovateľ

Merateľný ukazovateľ je nástroj na monitorovanie a hodnotenie plnenia cieľa, resp. nástroj, prostredníctvom ktorého meriame pokrok pri plnení cieľa.

Rozpočtový harmonogram

Rozpočtový harmonogram je dokument, stanovujúci termíny plnenia jednotlivých úloh, ktoré vyplývajú z rozpočtového procesu. Rozpočtový harmonogram určuje výstupy úloh a zodpovednosť za ich plnenie.

Rozpočtová požiadavka

Rozpočtová požiadavka je súbor plánovaných výdavkov obce pre plnenie zámerov a cieľov obce a súbor odhadov príjmov obce. Rozpočtová požiadavka sa predkladá v štandardizovanej forme.

Požiadavka na zmenu rozpočtu

Požiadavka na zmenu rozpočtu je súbor plánovaných výdavkov obce pre plnenie zámerov a cieľov obce a súbor odhadov príjmov obce, ktorá sa líši od rozpočtovej požiadavky. Požiadavka na zmenu rozpočtu sa predkladá v štandardizovanej forme.

Finančné plnenie rozpočtu

Finančné plnenie rozpočtu je plnenie príjmov a výdavkov obce podľa schváleného rozpočtu obce.

Programové plnenie rozpočtu

Programové plnenie rozpočtu je plnenie plánovaných (očakávaných) cieľov stanovených v rámci jednotlivých programov.

Monitorovacia správa

Monitorovacia správa je dokument, ktorý obsahuje informáciu o finančnom plnení rozpočtu obce a informáciu o priebežnom programovom plnení rozpočtu obce.

Monitorovanie

Monitorovanie je systematický proces zberu, triedenia a uchovávanía relevantných informácií o vecnom a finančnom plnení programov. Údaje získané monitorovaním sa využívajú pri monitorovaní výkonnosti. Monitorovanie výkonnosti je priebežné sledovanie plnenia cieľov a merateľných ukazovateľov programu počas celého obdobia jeho realizácie. Výsledky monitorovania sa prezentujú v monitorovacej správe.

Hodnotiaca správa

Hodnotiaca správa je dokument, ktorý obsahuje informáciu o splnení alebo nesplnení programového rozpočtu obce. Hodnotiaca správa je súčasťou záverečného útu obce.

Hodnotenie

Hodnotenie je systematická a analytická činnosť, ktorá na základe analýzy kritérií relevantnosti, účinnosti, efektívnosti, hospodárnosti, užitočnosti, dopadu, stability a udržateľnosti poskytuje spoľahlivé závery o výstupoch, výsledkoch, dôsledkoch a celkových účinkoch programu.

Časť II. Rozpočet obce

Čl. 3

Základné ustanovenia

1. Obec zostavuje a schvaľuje svoj rozpočet a podľa neho hospodári.
2. Rozpočet obce sa zostavuje v súlade s platnou právnou úpravou najmenej na tri rozpočtové roky, ako tzv. viacročný rozpočet, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky. Obec zohľadňuje pri zostavení rozpočtu prognózy zverejnené ministerstvom financií.
3. Obec je povinná zverejňovať údaje o rozpočte podľa odseku 2 do 30 dní po schválení rozpočtu a do 60 dní po skončení rozpočtového roka.

4. Rozpočtový rok je zhodný s kalendárnym rokom. V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom¹ a programová klasifikácia.
5. Rozpočet obce sa vnútorne člení na:
 - a) časť, ktorá obsahuje bežné príjmy a bežné výdavky (ďalej len „bežný rozpočet“),
 - a) časť, ktorá obsahuje kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (ďalej len „kapitálový rozpočet“),
 - b) časť finančných operácií.
6. Rozpočet obce sa navonok člení podľa programovej štruktúry.
7. Rozpočet obce sa podľa odseku 5 zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový. Obec je povinná zostaviť svoj bežný rozpočet ako vyrovnaný alebo prebytkový; kapitálový rozpočet sa môže zostaviť ako schodkový, ak tento schodok možno kryť zostatkami finančných prostriedkov obce z minulých rokov, návratnými zdrojmi financovania alebo je tento schodok krytý prebytkom bežného rozpočtu v príslušnom rozpočtovom roku. Ak je bežný rozpočet alebo kapitálový rozpočet zostavený ako prebytkový, možno prebytok príslušného rozpočtu použiť na úhradu návratných zdrojov financovania.²
8. Súčasťou rozpočtu obce sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody z peňažných fondov obce a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Za finančné operácie sa považujú aj poskytnuté pôžičky a návratné finančné výpomoci z rozpočtu obce a ich splátky, vystavené a prijaté zmenky, predaj a obstaranie majetkových účastí. Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu obce.³

Čl. 4

¹ § 4 ods. 6 zákona c. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

² § 10 ods. 7 zákona c. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

³ § 10 ods. 6 zákona c. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Príjmy a výdavky rozpočtu

1. Príjmami rozpočtu obce sú:

- a) výnosy miestnych daní a poplatkov,
- b) nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jeho rozpočtových organizácií,
- c) výnosy z finančných prostriedkov obce
- d) sankcie za porušenie rozpočtovej disciplíny uložené obcou,
- e) dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech obce,
- f) podiely na daniach v správe štátu podľa osobitného predpisu,
- g) dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov,
- h) ďalšie dotácie zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok,
- i) účelové dotácie z rozpočtu VÚC alebo z rozpočtu inej obce na realizáciu zmlúv podľa osobitného predpisu,
- j) prostriedky z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na konkrétny účel,
- k) prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov,
- l) návratné zdroje financovania,
- m) združené prostriedky,
- n) iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi.

2. Z rozpočtu obce sa uhrádzajú:

- a) záväzky obce vyplývajúce z plnenia povinností upravených osobitnými predpismi,

- b) výdavky na výkon samosprávnych funkcií podľa osobitných predpisov a na činnosť rozpočtových organizácií zriadených obcou,
- c) výdavky na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy podľa osobitných predpisov,
- d) výdavky spojené so správou, údržbou a zhodnocovaním majetku obce a majetku iných osôb, ktorý obec užíva na plnenie úloh podľa osobitných predpisov,
- e) záväzky vzniknuté zo spolupráce s inou obcou alebo VÚC, prípadne s ďalšími osobami na zabezpečenie úloh vyplývajúcich z pôsobnosti obce vrátane záväzkov vzniknutých zo spoločnej činnosti,
- f) výdavky vyplývajúce z medzinárodnej spolupráce obce,
- g) úroky z prijatých úverov, pôžičiek a návratných finančných výpomocí,
- h) iné výdavky ustanovené osobitným predpisom;

3. *Z rozpočtu obce sa môžu poskytovať dotácie:*

- a) právnickým osobám, ktorých zakladateľom je obec, a to na konkrétne úlohy a akcie vo verejnom záujme alebo v prospech rozvoja územia obce,
- b) právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom, ktorí majú sídlo alebo trvalý pobyt na území obce za podmienok ustanovených "VZN č. 14/2011 na poskytovanie dotácií z rozpočtu obce na podporu všeobecne prospešných služieb alebo verejnoprospešných účelov na území obce Tvrdošovce." Tieto prostriedky podliehajú ročnému zúčtovaniu s rozpočtom obce a ich poskytovaním nemožno zvýšiť celkový dlh obce.

4. *Z rozpočtu obce sa môžu uhrádzať aj osobitné výdavky, ktorými v zmysle výnosu MF SR z 8.12.2004 sú:*

4.1 vzdelávanie zamestnancov a to na:

- a) školenia, kurzy, semináre, porady, konferencie, sympóziá, kongresy,
- b) periodickú tlač a neperiodickú tlač a iné prostriedky slúžiace na vzdelávanie zamestnancov pre potreby obce,

4.2 zmluvné poistenie majetku

4.3 zakúpenie vencov a kytíc na pietne akty a smútočné tryzny,

4.4 reprezentačné účely,

4.5 propagačné účely.

5. *Výdavky na reprezentačné účely môžu byť použité, ak si to vyžadujú politické, hospodárske, spoločenské alebo pracovné dôvody a to na:*
- a) pohostenie pri oficiálnych návštevách a na ďalšie výdavky spojené s pobytom oficiálnych hostí,
 - b) občerstvenie účastníkov porád, konferencií a iných pracovných stretnutí. Pre účely týchto zásad sa za oficiálnu návštevu považuje tuzemská alebo zahraničná delegácia, ktorá prerokúva politické alebo hospodárske otázky obce. Za občerstvenie sa považuje káva, čaj a iné nealkoholické nápoje, prípadne aj alkoholické nápoje a jedlo podľa povahy a dĺžky trvania akcie. Výdavky spojené s pobytom oficiálnych hostí sú výdavky na ich uvítanie, stravovanie, vstupné na kultúrny program. Starosta obce môže delegácii v spoločensky nutnej miere poskytnúť primeraný dar. Za úroveň a rozsah reprezentačných výdavkov zodpovedá starosta obce. Výdavky na propagačné účely môžu byť použité na propagáciu a reklamu, ktorá bezprostredne súvisí s činnosťou obce, na novoročné pozdravy, inzerciu, internetovú stránku obce, vizitky, účasť na výstavách a expozíciách.

Časť III. Rozpočtový proces

Čl. 5

Rozpočtový harmonogram

1. Rozpočtový proces sa riadi záväzným rozpočtovým harmonogramom, ktorý schvaľuje starosta obce.
2. Za vypracovanie rozpočtového harmonogramu, jeho každoročnú aktualizáciu a zverejnenie na oficiálnej stránke obce zodpovedá prednosta obecného úradu.

Čl. 6

Subjekty rozpočtového procesu

1. Na rozpočtovom procese sa podieľajú jednotlivé subjekty v rozsahu uvedenom v týchto Zásadách a v rozpočtovom harmonograme, a to:
 - a) Komisie obecného zastupiteľstva
 - b) Starosta obce
 - c) Obecné zastupiteľstvo

- d) Rozpočtové organizácie obce,
- e) Príspevková organizácia obce,
- f) Subjekty obce bez právnej subjektivity,
- g) Obecný úrad

Čl.7

Hlavné úlohy subjektov v rozpočtovom procese

1. Komisie Obecného zastupiteľstva najmä:

- a) sústreďujú rozpočtové požiadavky a požiadavky na zmenu rozpočtu od obyvateľov obce, právnických a fyzických osôb,
- b) posudzujú rozpočtové požiadavky a požiadavky na zmenu rozpočtu obce najmä z hľadiska ich prínosu pre plnenie cieľov a zámerov obce a vybrané rozpočtové požiadavky a požiadavky na zmenu rozpočtu predkladajú prednostovi a účtovníčke obce na zapracovanie do rozpočtu obce po predchádzajúcom odsúhlasení obecným zastupiteľstvom,
- c) odporúčajú obecnému zastupiteľstvu na zahrnutie do rozpočtu obce vybrané priority, ktoré vyplývajú z posúdenia rozpočtových požiadaviek a požiadaviek na zmenu rozpočtu,
- d) navrhujú koncepčné riešenia závažných problémov obce.

2. Starosta obce najmä:

- a) riadi rozpočtový proces,
- b) predkladá návrh rozpočtu na rokovanie a schválenie Obecnému zastupiteľstvu,
- c) predkladá návrh na zmenu rozpočtu na rokovanie a schválenie Obecnému zastupiteľstvu,
- d) predkladá monitorovaciu správu na rokovanie a schválenie Obecnému zastupiteľstvu,
- e) predkladá návrh záverečného účtu na rokovanie a schválenie Obecnému zastupiteľstvu.

3. Obecné zastupiteľstvo najmä:

- a) schvaľuje rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok, zmeny rozpočtu a použitie rezervného fondu,
- b) kontroluje finančné a programové plnenie rozpočtu obce prerokúva a schvaľuje monitorovacie správy,

- c) schvaľuje záverečný účet obce, rozhoduje o použití mimorozpočtových peňažných fondov, o použití prebytku rozpočtového hospodárenia a o spôsobe úhrady schodku rozpočtového hospodárenia,
- d) rozhoduje o prijatí úveru alebo pôžičky,
- e) schvaľuje a rozhoduje o združovaní prostriedkov obce.

4. *Rozpočtové organizácie najmä:*

- a) predkladá obci rozpočtové požiadavky a požiadavky na zmenu rozpočtu,
- b) predkladá obci podklady potrebné pre vypracovanie monitorovacej správy, hodnotiacej správy a záverečného účtu.

5. *Príspevková organizácia najmä:*

- a) predkladá obci rozpočtové požiadavky a požiadavky na zmenu rozpočtu,
- b) predkladá obci podklady potrebné pre vypracovanie monitorovacej správy, hodnotiacej správy a záverečného účtu.

6. *Subjekty obce bez právnej subjektivity najmä:*

- a) predkladajú obci rozpočtové požiadavky a požiadavky na zmenu rozpočtu,
- b) predkladajú obci podklady potrebné pre vypracovanie monitorovacej správy, hodnotiacej správy a záverečného účtu.

7. *Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne úkony súvisiace s rozpočtovým procesom najmä:*

- a) zabezpečuje odborné podklady potrebné na správne a úplné spracovanie návrhu rozpočtu obce a návrhu na zmenu rozpočtu obce,
- b) sústreďuje a spracúva rozpočtové požiadavky a požiadavky na zmenu rozpočtu od fyzických a právnických osôb a subjektov rozpočtového procesu podľa týchto Zásad,
- c) vyhodnocuje výsledky hospodárenia za uplynulé obdobie,
- d) spracúva monitorovacie správy, hodnotiace správy a záverečný účet obce,

- e) na požiadanie Obecného zastupiteľstva spracováva jednotlivé podkladové materiály, rozboru a pod.,
- f) zabezpečuje spracovávanie podkladov na výkazníctvo vo vzťahu k príslušným orgánom v súlade s osobitnou právnou úpravou.⁴
- g) vedie účtovníctvo o stave a pohybe majetku obce, o príjmoch a výdavkoch a o finančných vzťahoch k štátnemu rozpočtu podľa zákona c.431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a podľa rozpočtovej klasifikácie platnej v zmysle osobitných predpisov
- h) V rámci obecného úradu zabezpečuje prednosta obecného úradu a účtovníčka obce počas rozpočtového procesu poradenstvo všetkým subjektom rozpočtového procesu.

Časť IV. **Zostavovanie a schvaľovanie rozpočtu**

Čl. 8

Zostavovanie rozpočtu

1. Práce na zostavení návrhu rozpočtu obce riadi a koordinuje prednosta obecného úradu.
2. Prednosta obecného úradu a účtovníčka obce zostavuje návrh rozpočtu obce v súčinnosti s jednotlivými subjektmi rozpočtového procesu podľa rozpočtového harmonogramu, ktoré sú povinné predkladať obci rozpočtové požiadavky v stanovenej forme a lehotách podľa rozpočtového harmonogramu.
3. Pri zostavovaní a schvaľovaní návrhu rozpočtu obce je obec povinná prednostne zabezpečiť krytie všetkých záväzkov, ktoré pre neho vyplývajú z plnenia povinností ustanovených osobitnými predpismi a súčasne zabezpečiť súlad rozpočtu so zámermi a cieľmi.
4. Zostavený návrh rozpočtu obce prerokuje prednosta obecného úradu a účtovníčka obce so starostom obce.

⁴ Zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Čl. 9

Schvaľovanie rozpočtu

1. Prednosta obecného úradu predkladá návrh rozpočtu obce na prerokovanie a na schválenie Obecnému zastupiteľstvu.
2. Pri schvaľovaní rozpočtu musia všetky dodatočne uplatnené poslanceké návrhy obsahovať informáciu o zdroji na krytie výdavkov týchto návrhov a súvis so zámermi a cieľmi obce.
3. Prednosta obecného úradu vykoná rozpis rozpočtu na rozpočtovú organizáciu a subjekty obce bez právnej subjektivity v zriaďovateľskej pôsobnosti obce do 30 dní od schválenia rozpočtu obce Obecným zastupiteľstvom.

Čl. 10

Rozpočtové provizórium

1. Ak rozpočet obce neschváli Obecné zastupiteľstvo do 31. decembra bežného roka, obec hospodári podľa rozpočtu obce predchádzajúceho rozpočtového roka, pričom výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória nesmú v každom mesiaci rozpočtového roka prekročiť 1/12 celkových výdavkov rozpočtu obce predchádzajúceho rozpočtového roka. Výnimku tvoria výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória, ktoré sa uhrádzajú v súlade s termínmi splácania dohodnutými v predchádzajúcom rozpočtovom roku a výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória na povinnú úhradu podľa osobitných predpisov.
2. Rozpočtové príjmy a výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória sa zúčtujú s rozpočtom obce po jeho schválení.

Časť V.

Pravidlá rozpočtového hospodárenia

Čl. 11

Rozpočtové hospodárenie

1. Obec hospodári s rozpočtovými prostriedkami podľa schváleného rozpočtu obce a počas roka kontroluje hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami.
2. V prípade potreby na základe vývoja hospodárenia obec môže vykonať zmeny vo svojom rozpočte.

Čl. 12

Časové a účelové použitie rozpočtových prostriedkov

1. Rozpočtové prostriedky sa môžu použiť do konca kalendárneho roka s výnimkou tých prostriedkov, ktorých nevyčerpané zostatky v súlade s osobitnými predpismi možno použiť aj v nasledujúcich rozpočtových rokoch a to len na účely, na ktoré boli schválené v rozpočte obce. Na zaradenie príjmu alebo výdavku do plnenia rozpočtu obce v rozpočtovom roku je rozhodujúci deň pripísania alebo odpísania prostriedkov z príslušného účtu obce.
2. Rozpočtové prostriedky možno použiť len na účely, na ktoré boli v rozpočte obce schválené.
3. Obec môže na základe odôvodnenej žiadosti povoliť výnimku z časového použitia rozpočtových prostriedkov poskytnutých obcou formou dotácie, s výnimkou dotácií na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy a ďalších dotácií poskytovaných v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok.

Čl. 13

Pravidlá používania návratných zdrojov financovania

1. Obec môže použiť návratné zdroje financovania len na úhradu kapitálových výdavkov. Na vyrovnanie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami bežného rozpočtu obce v priebehu rozpočtového roka sa tieto zdroje môžu výnimočne použiť za podmienky, že budú splatené do konca rozpočtového roka z príjmov bežného rozpočtu obce.
2. Obec môže vstupovať len do takých záväzkov vyplývajúcich z návratných zdrojov financovania, ktorých úhrada dlhodobo nenaruší vyrovnanosť bežného rozpočtu obce v nasledujúcich rokoch.
3. Obec nesmie prevziať záruku za úver, pôžičku alebo iný dlh fyzickej osoby alebo právnickej osoby s výnimkou záruky prevzatej obcou za poskytnutie návratnej finančnej výpomoci zo štátneho rozpočtu.

4. Obec môže prijať návratné zdroje financovania, len ak:
 - a) celková suma dlhu obce neprekročí 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a
 - b) suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročí 25% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka. Do celkovej sumy dlhu sa nezapočítavajú záväzky z úverov poskytnutých z bývalých štátnych fondov a z úveru poskytnutého zo Štátneho fondu rozvoja bývania. Do sumy ročných splátok návratných zdrojov financovania sa nezapočítava suma ich jednorazového predčasného splatenia.
5. Dodržiavanie podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania preveruje pred ich prijatím hlavný kontrolór obce. Porušenie podmienok je povinný bezodkladne oznámiť Ministerstvu financií SR.

Čl. 14

Pravidlá uzatvárania zmlúv v osobitných prípadoch

1. Povinnosti starostu obce a hlavného kontrolóra obce pri uzatváraní zmlúv v osobitných prípadoch sú stanovené v § 17 zákona c. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

Čl. 15

Ozdravný režim a nútená správa

1. Ozdravný režim predchádza zavedeniu nútenej správy. Obec je povinná zaviesť ozdravný režim, ak celková výška jeho záväzkov po lehote splatnosti presiahne 15 % skutočných bežných príjmov obce predchádzajúceho rozpočtového roka a ak neuhradilo niektorý uznaný záväzok do 60 dní odo dna jeho splatnosti.
2. Povinnosti starostu obce a hlavného kontrolóra obce pri ozdravnom režime sú stanovené v § 19 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

Časť VI. Zmena rozpočtu

Čl. 17

Zmena rozpočtu a rozpočtové opatrenia

1. V priebehu roka je možné vykonať zmeny schváleného rozpočtu obce rozpočtovými opatreniami, ktorými sú:
 - a) presun rozpočtových prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu obce, pričom sa nemenia celkové príjmy a celkové výdavky,
 - b) povolené prekročenie výdavkov pri dosiahnutí vyšších príjmov,
 - c) viazanie rozpočtových výdavkov, ak ich krytie je ohrozené neplnením rozpočtovaných príjmov alebo by neplnenie bežných príjmov mohlo narušiť vyrovnanosť bežného rozpočtu ku koncu rozpočtového roku.
2. Prednosta obecného úradu a účtovníčka obce vedú operatívnu evidenciu o všetkých vykonaných rozpočtových opatreniach v priebehu roka.
3. Práce na zostavení návrhu zmeny rozpočtu obce riadi a koordinuje prednosta obecného úradu.
4. Prednosta obecného úradu a účtovníčka obce zostavuje návrh na zmenu rozpočtu obce v súčinnosti s jednotlivými subjektmi rozpočtového procesu podľa rozpočtového harmonogramu, ktoré sú povinné predkladať obci požiadavky na zmenu rozpočtu v stanovenej forme a lehotách podľa rozpočtového harmonogramu.
5. Pri zostavovaní a schvaľovaní návrhu na zmenu rozpočtu obce je obec povinná prednostne zabezpečiť krytie všetkých záväzkov, ktoré pre neho vyplývajú z plnenia povinností ustanovených osobitnými predpismi a súčasne zabezpečiť súlad rozpočtu so zámermi a cieľmi.
6. Zostavený návrh na zmenu rozpočtu obce prerokuje prednosta obecného úradu a účtovníčka obce so starostom obce.

Čl. 18

Schvaľovanie zmeny rozpočtu Obecným zastupiteľstvom

1. Prednosta obecného úradu predkladá návrh na zmenu rozpočtu obce na prerokovanie a na schválenie Obecnému zastupiteľstvu.

2. Pri schvaľovaní zmeny rozpočtu obce musia všetky dodatočne uplatnené poslanecké návrhy obsahovať informáciu o zdroji na krytie výdavkov týchto návrhov a súvis so zámermi a cieľmi obce.
3. Vykonané zmeny rozpočtu nesmú narušiť vyrovnanosť bežného rozpočtu.

Čl. 19

Schvaľovanie zmeny rozpočtu starostom

1. Starosta obce môže vykonávať zmeny rozpočtu:
 - a) v rámci programu, resp. podprogramu vykonávať úpravy bežných výdavkov,
 - b) vykonávať úpravy rozpočtu medzi programami a podprogramami kapitálových výdavkov,
 - c) vykonávať úpravy rozpočtu v príjmovej a výdavkovej časti rozpočtu pri prenesenom výkone štátnej správy, aktivačnej činnosti, pri obdržaní rôznych transferov a grantov.

O každej vykonanej zmene rozpočtu je starosta obce povinný informovať obecné zastupiteľstvo pri kontrole plnenia rozpočtu.

Časť VII.

Zodpovednosť za hospodárenie a monitorovanie rozpočtového hospodárenia

Čl. 20

Zodpovednosť za hospodárenie

1. Za hospodárne, efektívne a účinné využívanie rozpočtových prostriedkov obce zodpovedá starosta obce.
2. Za hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami v rámci zabezpečenia samosprávnych funkcií obce a preneseného výkonu štátnej správy v rozsahu im zverenej pôsobnosti podľa Organizačného poriadku a programové plnenie rozpočtu obce zodpovedajú:
 - a) starosta obce,
 - b) útvary Obecného úradu,
 - c) riaditelia Základných škôl,
 - d) vedúci príspevkovej organizácie.

Čl. 21

Monitorovanie hospodárenia

1. Práce na zostavení monitorovacej správy riadi a koordinuje prednosta obecného úradu.
2. Prednosta obecného úradu a účtovníčka obce zostavuje monitorovaciu správu v súčinnosti s jednotlivými subjektmi rozpočtového procesu podľa rozpočtového harmonogramu, ktoré sú povinné predkladať obci podklady v stanovenej forme a lehotách podľa rozpočtového harmonogramu, ktoré vychádzajú s nimi realizovaného monitorovania.
3. Monitorovaciu správu prerokuje prednosta obecného úradu a účtovníčka obce so starostom obce.

Čl. 22

Schvaľovanie Monitorovacej správy

1. Prednosta obecného úradu predkladá monitorovaciu správu na prerokovanie a schválenie Obecnému zastupiteľstvu, a to najneskôr do 60 dní po uplynutí prvého polroka.

Časť VIII. Záverečný účet

Čl. 23

Finančné usporiadanie

1. Po skončení rozpočtového roka obec finančne usporiada svoje hospodárenie, vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktorým poskytlo prostriedky zo svojho rozpočtu. Ďalej usporiada finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, štátnym fondom, rozpočtom iných obcí a VÚC. Po skončení rozpočtového roka obec údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracuje do záverečného účtu obce.
2. Obec je povinná dať si overiť účtovnú závierku audítorom.

Čl. 24

Hodnotenie a zostavovanie záverečného účtu

1. Práce na zostavení návrhu záverečného účtu obce riadi a koordinuje prednosta obecného úradu.

2. Prednosta obecného úradu a účtovníčka obce zostavuje návrh záverečného účtu obce v súčinnosti s jednotlivými subjektmi rozpočtového procesu podľa rozpočtového harmonogramu, ktoré sú povinné predkladať obci podklady v stanovenej forme a lehotách podľa rozpočtového harmonogramu, ktoré vychádzajú s nimi realizovaného hodnotenia.
3. Záverečný účet obce obsahuje najmä:
 - a) údaje o plnení rozpočtu v členení na bežný, kapitálový a finančné operácie,
 - b) údaje o programovom plnení rozpočtu,
 - c) bilanciu aktív a pasív,
 - d) prehľad o stave a vývoji dlhu,
 - e) správu o inventarizácii majetku obce,
 - f) finančné usporiadanie výsledkov hospodárenia,
 - g) prehľad o vykonaných rozpočtových opatreniach,
 - h) údaje o hospodárení rozpočtovej organizácií zriadenej obcou,
 - i) údaje o nákladoch, výnosoch a výsledku hospodárenia podnikateľskej činnosti a rozhodnutie o použití zisku, prípadne úhrade straty,
 - j) stanovisko hlavného kontrolóra obce.
4. Zostavený návrh záverečného účtu obce prerokuje prednosta obecného úradu a účtovníčka obce so starostom obce.

Čl. 25

Schvaľovanie záverečného účtu

1. Prednosta obecného úradu predkladá návrh záverečného účtu obce na schválenie Obecnému zastupiteľstvu, a to najneskôr do šiestich mesiacov po uplynutí rozpočtového roka.
2. Prebytok rozpočtu obce po skončení roka neprepadá a je zdrojom tvorby rezervného fondu, prípadne iných fondov. O použití prebytku hospodárenia alebo spôsobe úhrady schodku rozhoduje Obecné zastupiteľstvo pri prerokúvaní záverečného účtu.
3. Záverečný účet obce schvaľuje Obecné zastupiteľstvo výrokom:
 - a) celoročné hospodárenie sa schvaľuje bez výhrad,
 - b) celoročné hospodárenie sa schvaľuje s výhradami. V tomto prípade je Obecné zastupiteľstvo povinné prijať opatrenia na nápravu nedostatkov.

Časť IX.

Finančná kontrola a hlavný kontrolór obce

Čl. 26

Finančná kontrola

1. Finančnou kontrolou sa rozumie súhrn činností, ktorými sa v súlade so zákonom č.502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov osobitnými predpismi a vnútornými predpismi obce overuje:
 - a) splnenie podmienok na poskytnutie verejných prostriedkov,
 - b) dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami,
 - c) dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti pri hospodárení s verejnými prostriedkami,
 - d) na účely finančného riadenia dostupnosť, správnosť a úplnosť
 - e) informácií o vykonávaných finančných operáciách a o hospodárení s verejnými prostriedkami,
 - f) splnenie opatrení prijatých na nápravu nedostatkov zistených finančnou kontrolou a na odstránenie príčin ich vzniku.
2. Pri nakladaní s verejnými prostriedkami a vlastnými prostriedkami obce Tvrdošovce postupuje v súlade so zákonom č.502/2001 Z. z. o finančnej kontrole v znení neskorších predpisov a vnútornými predpismi.

Čl. 27

Hlavný kontrolór obce

1. Osobitné postavenie v rámci nakladania s verejnými prostriedkami a vlastnými prostriedkami rozpočtu obce má hlavný kontrolór obce.
2. V rámci rozpočtového procesu najmä:
 - a) vypracováva odborné stanoviská k návrhu rozpočtu a k návrhu na zmenu rozpočtu,
 - b) vypracováva odborné stanoviská k monitorovacej správe, hodnotiacej správe a záverečnému účtu,
 - c) kontroluje hospodárenie s finančnými prostriedkami obce a hospodárenie s prostriedkami poskytnutými rozpočtovým organizáciám a príspevkovej organizácie obce,
 - d) kontroluje finančné plnenie rozpočtu,
 - e) kontroluje programové plnenie rozpočtu obce.
3. Výsledky svojej činnosti kontrolór predkladá obecnému zastupiteľstvu.

Časť X.
Rozpočtové a príspevkové organizácie obce

Čl. 28

Definície

1. Rozpočtová organizácia je právnická osoba obce, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami napojená na rozpočet obce. Hospodári samostatne podľa schváleného rozpočtu s prostriedkami, ktoré jej určí obec v rámci svojho rozpočtu.
2. Príspevková organizácia je právnická osoba obce, ktorej menej ako 50 % nákladov je pokrytých tržbami a ktorá je na rozpočet obce zapojená príspevkom. Platia pre ňu finančné vzťahy určené obcou v rámci svojho rozpočtu.

Čl. 29

Hospodárenie

1. Rozpočtové a príspevkové organizácie sú na rozpočet obce napojené finančným vzťahom a obec garantuje a kontroluje ich činnosť. Za hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami týchto organizácií a programové plnenie rozpočtu zodpovedajú ich štatutári.
2. Zriaďovanie, zmena, zrušovanie a hospodárenie rozpočtových a príspevkových organizácií sa riadi zásadami uvedenými v zákone č.523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov.

Časť XI.

Záverečné ustanovenia

Čl. 30

1. Návrh rozpočtu obce, návrh na zmenu rozpočtu obce a záverečný účet musia byť pred schválením v Obecnom zastupiteľstve uverejnené minimálne na 15 dní na úradnej tabuli obce a na internetovej stránke obce.
2. Schválený rozpočet obce, schválený rozpočet obce vrátane zmien, monitorovacia správa a záverečný účet musia byť zverejnené po schválení Obecným zastupiteľstvom na úradnej tabuli obce a internetovej stránke obce.

3. Zmeny a doplnky týchto Zásad schvaľuje Obecné zastupiteľstvo obce Tvrdošovce.
4. Obecný úrad vypracuje do 30 dní po schválení týchto Zásad rozpočtový harmonogram, formulár rozpočtovej požiadavky, formulár požiadavky na zmenu rozpočtu, formulár pre monitorovanie a formulár pre hodnotenie.
5. Na týchto Zásadách sa uznieslo Obecné zastupiteľstvo obce Tvrdošovce dňa 23. 02. 2012 Uznesením č. 11/23022012 písm A bod 9.
6. Zásady nadobúdajú účinnosť 24. 02. 2012.

Ing. Marián Koton

starosta obce